NAŠA DEVÍNSKA

Časopis pre obyvateľov mestskej časti

august 2026

VEĽKOSŤOU SME AKO MENŠIE MESTO A STÁLE NEMÁME CENTRÁLNY PRIESTOR

ZA ZATVORENÝMI DVERAMI: VEREJNÉ PROJEKTY AKO PRÍSNE STRÁŽENÉ TAJOMSTVO

EUROVELO 13 CEZ DEVÍNSKU: MEDZINÁRODNÁ CYKLOTRASA, MIESTNA HANBA

PREČO NÁM DAŽĎOVÁ VODA ZAPLAVUJE ULICE NAMIESTO TRÁVNIKOV?!

8 ROKOV STAGNÁCIE STAČILO.
NAŠA DEVÍNSKA MÁ NA VIAC

Vážení spoluobčania,

v posledných týždňoch sa ma viacerí z vás pýtate, prečo často hovorím o problémoch našej mestskej časti.

Priznám sa, nerobím to s radosťou. Starostu Dariusa Krajčíra poznám dlhé roky, tykáme si, bol som hosťom na jeho svadbe. O to ťažšie sa mi hovorí o veciach, ktoré podľa mňa Devínskej Novej Vsi škodia.

Mnohí z vás poznajú ten pocit – keď niekto, koho dobre poznáte, robí rozhodnutia, s ktorými sa nedokážete stotožniť. Istý čas dúfate, že sa veci zmenia samy. No príde okamih, keď už mlčať nejde. Verím, že skutočná zmena sa začína tým, že si pravdivo pomenujeme realitu. Ak budeme predstierať, že je všetko v poriadku, nič sa nezlepší.

Keď bol môj syn malý, čítal som mu rozprávku Cisárove nové šaty. Všetci videli, že cisár je nahý, no nikto nemal odvahu povedať pravdu – až kým ju nevyslovilo dieťa.

Podobne aj u nás sú mnohé problémy dlhodobo viditeľné – doprava, zanedbaný verejný priestor, nedostatočná informovanosť či rozhodnutia, ktoré ľudia oprávnene spochybňujú. Napriek tomu sa tvárime, že je všetko v poriadku.

Obyvatelia nepotrebujú ďalšie pekné slogany. Potrebujú vedenie, ktoré pomenuje problémy bez strachu, prevezme za ne zodpovednosť a bude ich systematicky riešiť.

Tieto noviny vznikli, aby sme otvorili diskusiu o tom, kam sa má naša Devínska uberať. Naša mestská časť má oveľa väčší potenciál, než dnes využíva – a nastal čas prestať sa po 8 rokoch uspokojovať s babráctvom.

Som pripravený ponúknuť skúsenosti, energiu a konkrétne riešenia. Nie preto, aby som kritizoval, ale aby sa nám tu žilo lepšie.

Ďakujem vám za dôveru a za to, že vám budúcnosť Našej Devínskej nie je ľahostajná.

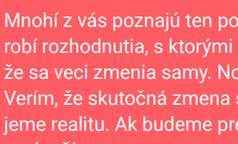

PhDr. Ľuboš Krajčír,
nezávislý kandidát na starostu
Devínskej Novej Vsi

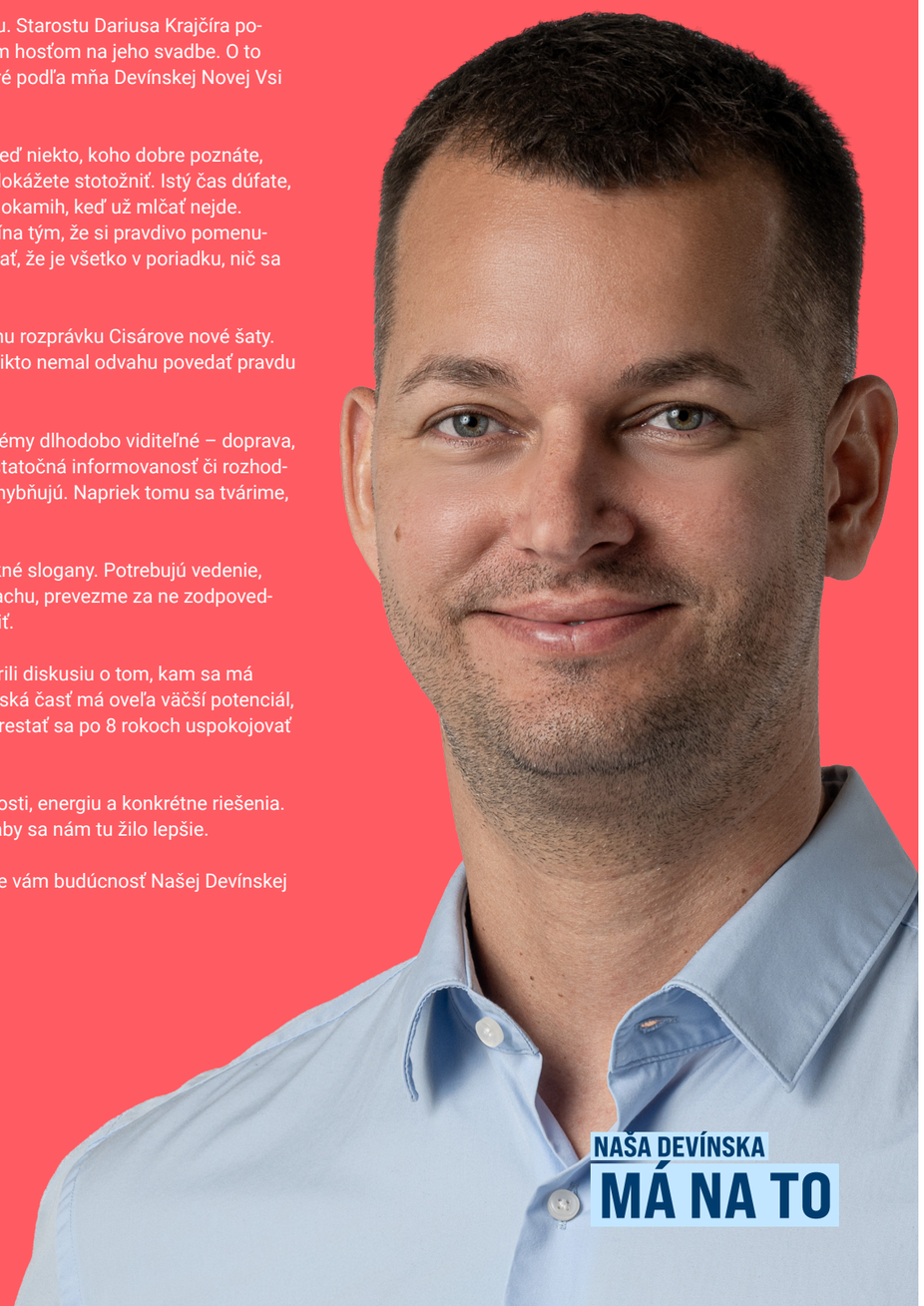

OBSAH

4 ZA ZATVORENÝMI DVERAMI: VEREJNÉ PROJEKTY AKO PRÍSNE STRÁŽENÉ TAJOMSTVO

6 PREDĹŽENIE EISNEROVEJ: 7 ROKOV SĽUBOV, NULA METROV

7 EUROVELO 13 CEZ DEVÍNSKU: MEDZINÁRODNÁ CYKLOTRASA, MIESTNA HANBA

8 VEĽKOSŤOU SME AKO MENŠIE MESTO A STÁLE NEMÁME CENTRÁLNY PRIESTOR

10 PREČO NÁM DAŽĎOVÁ VODA ZAPLAVUJE ULICE NAMIESTO TRÁVNIKOV?!

VÁŠ HLAS MENÍ DEVÍNSKU

Niektorí z vás už prehovorili – a my sme ich vypočuli.
Mnohé podnety sa nám spoločne podarilo pretaviť do reality,
ďalšie sú v procese realizácie. Ale chceme viac.

ČO VÁM CHÝBA? ČO VÁS TRÁPI?
ČO BY MOHLO BYŤ LEPŠIE?

Napíšte nám, každý názor sa počíta.

@nasadevinska **@nasadevinska** **info@nasadevinska.sk**

Aj v auguste si nájdem čas na osobné stretnutia s vami – porozprávajme sa, rád si vypočujem vaše názory a nápady pre Devínsku. Termíny čoskoro zverejním. Sledujte nás, nech vám nič neujde!

Môj transparentný účet

ZA ZATVORENÝMI DVERAMI: VEREJNÉ PROJEKTY AKO PRÍSNE STRÁŽENÉ TAJOMSTVO

Možno trochu ostrejší titulok sme si dovolili zvoliť, no odkedy sa snažíme ukázať obyvateľom alternatívu v spravovaní ich mestskej časti, narážame na absurdné praktiky súčasného vedenia. Tie sa dajú nazvať troma slovami – zatajovanie, zastrašovanie a arogancia.

***Predvolebná kampaň starostu v roku 2022** – dnes stále chýba stavebné povolenie aj pre roky sľubovaný projekt turbo-okružnej križovatky.*

*Devínska Nová Ves **prišla o 25 miliónov eur** na obchvat VW. Pozrite si naše video.*

Je až neuveriteľné, koľko podnetov nám za posledné mesiace prišlo a koľko absurdít v spravovaní Devínskej Novej Vsi sme odhalili. Niekedy sa sami seba pýtame, či ľudia naozaj osem rokov žili v nevedomosti, alebo v ľahostajnosti alebo **8 rokov súčasné vedenie dokonale maskuje svoju neschopnosť?**

Devínska Nová Ves má viac ako 17 000 obyvateľov. Vedenie mestskej časti by tu preto nemalo byť pre „svojich ľudí" a vyvolenú družinu, ale pre každého jedného občana. Naša predstava o správe mestskej časti je postavená na úplnom opaku súčasnej reality – **na transparentnosti, férovosti a otvorenej komunikácii. Práve transparentnosť a právo vedieť**, čo sa v obci deje, totiž **búra systém vyvolených a otvára úrad všetkým obyvateľom**. Poďme k faktom.

Marenie infozákona ako bežná prax

Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám nadobudol účinnosť v januári 2001 a v rámci neho je každoročne na štátne orgány a orgány verejnej správy podaných viac ako 20 000 žiadostí, pričom 8 z 10 je vybavených kladne a občan sa domôže informácie.

Tieto štatistiky však neplatia v Devínskej Novej Vsi, kde sme prednedávnom podali na mestskú časť 3 žiadosti o sprístupnenie informácie. Kto tipuje, že ani jednej nebolo vyhovené, tipuje správne. A nie je to tak len pri písomných infožiadostiach, ale aj v prípade priamo položených otázok. Napríklad počas posledného júnového miestneho zastupiteľstva sa starosta vyhýbal a bál odpovedať na faktickú otázku – kedy bude konečne stavebne povolená turbookružná križovatka, ktorá bola podľa jeho sľubov pripravená už v roku 2022.

Áno, aj tento zákon pamätá na situácie, kedy obec nemusí informácie poskytnúť
- Ak ide o utajované skutočnosti
- Ak ide o ochranu osobných údajov
- Ak ide o obchodné tajomstvo

...a ešte v zopár špecifických skutočnostiach.

Zaujímali nás konkrétne projekty, ktoré by výrazne pomohli doprave v našej mestskej časti alebo priniesli do mestskej časti unikátny oddychový areál. Pozrite sa, s čím sme sa obrátili na miestny úrad a akú odpoveď sme dostali:

1. Poskytnutie štúdie predĺženia Eisnerovej ulice „medzi cestou II/505 v Devínskej Novej Vsi, diaľnicou D2 a cestou I/2 v Záhorskej Bystrici".

Predĺženie Eisnerovej ulice až po lokalitu Bory by po desiatkach rokov posunulo úroveň dopravného napojenia Devínskej na úroveň 21. storočia. Súčasný starosta tento projekt aktívne sľuboval vo svojom volebnom programe. Požiadali sme o poskytnutie dokumentu **„Štúdia predĺženia Eisnerovej ulice** medzi cestou II/505 v Devínskej Novej Vsi, diaľnicou D2 a cestou I/2 v Záhorskej Bystrici", ktorý **má mestská časť k dispozícii od roku 2019**. Je možné predpokladať, že vo veci systematického riešenia dopravnej situácie našej mestskej časti, ktorým by takéto predĺženie Eisnerovej ulice bolo, **starosta za viac ako 7 rokov nič hmatateľné nevykonal,** a preto nám **vedenie** predmetnú **štúdiu odmietlo poskytnúť**. Dôvod je ochrana duševného vlastníctva.

Mnohé rozhodnutia slovenských súdov pritom jasne hovoria, že autorské práva projektanta nie sú dôvodom na utajovanie štúdií platených z verejných peňazí. Ide o čistú aroganciu moci. Ak starosta projekt občanom sľúbil, prečo im teraz zakazuje pozrieť sa naň?

2. Sprístupnenie informácií súvisiacich s prípravou a následne realizáciou projektu „Obchvatu VW a jeho napojenia na diaľnicu D4".

Vládne uznesenie vyčlenilo na toto kritické dopravné riešenie obrovský balík peňazí. Výsledok? **Prišli sme o 25 miliónov eur**. V roku 2022 pred voľbami bol obchvat VW súčasťou sľubov aktuálneho starostu. Logicky nás preto zaujímalo, čo je na ňom po rokoch reálne pripravené a kde je pravda. Spýtali sme sa, aké materiály súvisiace s prípravou a realizáciou projektu boli pripravené (a ak boli, požiadali sme o ich poskytnutie) a čo pre tento projekt mestská časť vykonala. K materiálom prišla opäť rovnaká odpoveď: „Ochrana duševného vlastníctva". A k aktivitám smerujúcim k uskutočneniu projektu naozaj zarážajúca: „Informácie **nesprístupňuje**, nakoľko nemá požadované informácie k dispozícii a nemá vedomosť o tom, kde možno požadované informácie získať".

Súčasné vedenie tak namiesto skladania účtov za stratené milióny strká hlavu do piesku.

3. Poskytnutie informácií o správe, úpravách, opravách a rozvoji vodnej nádrže „Rybník" aj s vyčíslením nákladov

Všetci vieme, že rybník má oveľa väčší potenciál ako sa mu posledné roky dostáva. **Z rybníka by sa malo stať biokúpalisko,** ktoré by spĺňalo najvyššie kritériá. Pritiahlo by nielen domácich, ale určite by mala mestská časť prospech aj zo zvýšeného dopytu po službách v okolí. Bohužiaľ, namiesto koncepčného riešenia **sme svedkami čiastkových zásahov, kde sa v prenesenom význame „splachujú" tisíce eur v blate**, a výsledok vidí každý sám. Preto nás zaujímalo – čo bolo v súvislosti s rybníkom zrealizované a koľko mestskú časť rybník pod kuratelou súčasného vedenia stál a stojí. **Odpoveď bola napísaná tak, akoby sme požadovali projektovú dokumentáciu a teda mohla byť aj do tretice rovnaká – duševné vlastníctvo. My sme pritom projektovú dokumentáciu vôbec nepožadovali!** Bez komentára.

Komu prekáža infozákon?

Väčšinou tým, ktorí potrebujú niečo skrývať, resp. tým, čo nerobia pre svoju mestskú časť takmer nič a financie tečú kade – tade, len nie tam, kde by mali.

Základnou myšlienkou zákona je totiž jednoduché pravidlo – každý má právo vedieť, ako verejná moc rozhoduje a nakladá s verejnými peniazmi. Je nástrojom občianskej kontroly, ochranou pred zneužívaním verejnej moci a jedným zo základných pilierov miestnej demokracie.

PREČO KĽÚČOVÉ PROJEKTY V MESTSKEJ ČASTI ROKY STOJA A MIESTNY ÚRAD ODMIETA SPRÍSTUPNIŤ INFORMÁCIE VEREJNOSTI?

Vedenie Devínskej Novej Vsi vymenilo rozvoj a transparentnosť za predvolebný marketing a úradné obštrukcie.

25 MIL. €,
Historicky najvyššia suma, akú kedy samospráva dostala
O KTORÉ SME PRIŠLI

Kvôli nečinnosti prepadli peniaze, ktoré vláda Slovenskej republiky vyčlenila na obchvat VW a jeho napojenie na diaľnicu ešte v decembri 2017

8 ROKOV ČAKANIA
A KĽÚČOVÉ PROJEKTY STÁLE STOJA

Turbo-okružná križovatka, predĺženie Eisnerovej ulice či obchvat VW s napojením na diaľnicu z predvolebných sľubov a kampaní súčasného starostu zostávajú naďalej len na papieri. Dokedy budeme žiť v nevedomosti?

3/3 INFOŽIADOSTÍ
OFICIÁLNE ODMIETNUTÝCH

Úradný alibizmus starostu: namiesto transparentnosti uvalil na projekty informačné embargo

PREDĹŽENIE EISNEROVEJ: 7 ROKOV SĽUBOV, NULA METROV

Štúdia predĺženia Eisnerovej ulice na diaľnicu D2 je hotová od roku 2019. Máme rok 2026 a na mieste stále nestojí ani meter novej cesty. Toto je príbeh jedného z najdôležitejších dopravných projektov pre Devínsku – a toho, ako sa dá premárniť 7 rokov nečinnosťou.

Bohužiaľ, doterajšia pasivita vedenia našej mestskej časti a jej zástupcov v mestskom i župnom zastupiteľstve nás izoluje a bráni modernému rozvoju kľúčovej dopravnej infraštruktúry – 7 rokov ticha okolo hotovej štúdie hovorí samo za seba.

Na čo čakáme už 7 rokov?

Vedeli ste, že bývalé vedenie mestskej časti dalo vypracovať technickú štúdiu predĺženia Eisnerovej ulice až po križovatku s diaľnicou D2 pod Záhorskou Bystricou? V roku 2019 uzrela svetlo sveta štúdia, ktorá presne popísala technické, ale i environmentálne aspekty tohto napojenia. Keďže ide o dokument, na ktorý musia nadväzovať ďalšie a ďalšie už detailnejšie prieskumy, prognózy, štúdie a projektová dokumentácia, **každý rok nečinnosti nás posúva s realizáciou pomaly do štvrtej dekády tohto storočia**.

Verejný prísľub

Sme presvedčení, že je v silách jedného volebného obdobia iniciovať kroky smerujúce k stavebnému povoleniu a zabezpečeniu financovania tohto projektu. ***Týmto by som chcel verejne sľúbiť, že ak by som dostal príležitosť ako starosta Devínskej Novej Vsi, každý štvrťrok predložím odpočet aktivít, ktoré sme s mojím tímom urobili v prospech realizácie tohto projektu. 7 rokov čakáme na hmatateľný posun v projekte, ktorý je pre našu mestskú časť kľúčový! Dá sa to – stačí k tomu jasný plán, zodpovednosť a vôľa. Prestaňme snívať a začnime konať,"*** hovorí PhDr. Ľuboš Krajčír, nezávislý kandidát na starostu MČ BA-DNV.

Prevažujú pozitíva

Vráťme sa však ešte krátko k záverom štúdie. Radi by sme vyzdvihli napríklad dopady projektu na životné prostredie:

- **skvalitnenie** dopravnej obsluhy dotknutého územia,
- vytvorenie vyhovujúceho dopravného systému pre budúce rozvojové aktivity v území,
- **zvýšenie plynulosti a bezpečnosti** dopravy,
- **odľahčenie** časti komunikačného systému mesta Bratislava,
- priaznivé prerozdelenie dopravy medzi cestnú a diaľničnú sieť,
- **zlepšenie kvality života** obyvateľstva,
- zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie,
- celkové **zvýšenie hodnoty** a rozvojového potenciálu dotknutého územia.

Štúdia pomerne presne popisuje aj situáciu, ktorá nastane o 5, 10, či 15 rokov za predpokladu, ak sa projekt zrealizuje, ale aj ak sa nezrealizuje. Nechceme vás tu zahlcovať detailmi o kapacitných limitoch okolitých komunikácií a križovatiek, ale verte mi, že sa oplatí spraviť maximum, aby sme v nasledujúcich 5 rokoch tento kľúčový projekt naštartovali. **K tomu však treba zásadne iný prístup než aký už 7 rokov presadzuje starosta Devínskej Novej Vsi, ktorý je zároveň poslancom mestského zastupiteľstva, kde treba podobné projekty jednoducho presadiť**.

Pozrite si príspevok k projektu predĺženia Eisnerovej ulice

Plánované predĺženie Eisnerovej ulice

Perlička na záver

Keď sme pripravovali tento materiál, požiadali sme mestskú časť, aby nám n**a základe slobodného prístupu k informáciám** poskytla uvádzanú štúdiu. Platila ju predsa mestská časť z verejných peňazí. Nebolo nám vyhovené a **vedenie mestskej časti nám odmietlo tento dokument poskytnúť** s odôvodnením, že ide o ochranu duševného vlastníctva.

Myslíme si, že jediné tajomstvo, ktoré je tu skutočne potrebné zachovať, je to, čo pán starosta urobil v prospech realizácie tohto projektu za posledných 7 rokov. Asi sa každý dovtípi, prečo....

EUROVELO 13 CEZ DEVÍNSKU: MEDZINÁRODNÁ CYKLOTRASA, MIESTNA HANBA

Zatiaľ čo mesto aj kraj len sľubujú, cyklotrasa cez Devínsku Novú Ves – súčasť medzinárodnej trasy EuroVelo 13 – je samá diera a zíva prázdnotou. Pýtame sa: kam mieri cyklistika v Bratislave, keď na opravu chýba nie financovanie, ale ochota konať?

Mnohokrát sme sa ako cyklisti zamysleli nad tým, kam vlastne mieri cyklistika v Bratislave. A nielen ako milovníci dvoch kolies, ale aj ako Bratislavčania a hlavne Devínskonovovešťania. Stačí sa vybrať do Bratislavy a je jedno akým smerom. **Do Dúbravky?** Cyklotrasa neexistuje a treba ísť po ceste lemovanej „krížmi". **Do Karlovej Vsi?** Cyklotrasa chvíľu je, potom zase nie, potom zle opravená, následne iba namaľovaná... Celé toto spackané magistrátne dielo pripomína skôr „prekážkovú dráhu". A opäť **veľmi nebezpečné a nedotiahnuté**.

A pritom si uvedomme, že cyklotrasa prechádzajúca cez našu obec je **súčasťou cyklotrasy medzinárodného významu EuroVelo 13**. Áno, chápeme, že ide o komplexný projekt, na ktorý treba nemalé financie, ale prepáčte, nie je to iba o financiách. Je to v prvom rade o ochote starať sa o veci verejné a chuti posúvať veci vpred.

Vedenie našej mestskej časti má riešenie tohto problému priamo vo svojich rukách a napriek tomu sa roky len prizerá – je jasné, že si musíme pomôcť sami. Nevyhovárajme sa pritom na mesto, kraj alebo niekoho iného.

Začnime od seba a nevyhovárajme sa

Asi nás nie je málo, čo sa na bicykli často vyberieme po úseku tejto cyklotrasy v katastri našej mestskej časti. Úprimne, je to hrôza a hlavne medzinárodná hanba. Tankodrom ako v rozvojovej krajine je veľmi nepríjemnou vizitkou – nielen Slovenska, Bratislavy, ale aj Devínskej Novej Vsi.

Trochu sme okolo toho zisťovali informácie a na počudovanie, ono by to aj išlo, keby sa niekomu chcelo. Keby každá mestská časť urobila svoj kúsok, malo by to zmysel a už sme dávno mohli mať súvislú cyklotrasu, za ktorú sa nemusíme hanbiť. Áno, mesto aj BSK by mohli veci riešiť rýchlejšie. Vedenie našej mestskej časti a primátor Bratislavy sa však namiesto reálnej pomoci cyklistom venujú skôr mediálnym výstupom. Ak k tomu prirátame „nulový" prínos nášho župného poslanca, je jasné, že spoliehať sa na nich nemá zmysel.

Tankodrom namiesto cyklotrasy

Čo nás však zaráža ešte viac, je to, že mestská časť na to už roky nepotrebuje čakať na BSK či mesto – od roku 2022/2023 si navyše mohla **siahnuť aj na zdroje z Plánu obnovy**, určené priamo na výstavbu a rekonštrukciu cyklistickej infraštruktúry, s dotáciou až 500-tisíc eur na kilometer.

Takže týmto by sme chceli priamo vyzvať pána starostu, aby sa niekedy prešiel po cyklotrase smerom na Záhorie a skúsil sa zamyslieť, či je Devínska na tom tak zle, že nie je schopná ani tých pár kilometrov vo vlastnom katastri obnoviť. **Nie sme chudobná mestská časť, len sa nám zdá, že investujeme státisíce do nezmyselných vecí, ktoré neprinášajú trvalú hodnotu**. Nájmy pozemkov, kde sa nič nedeje, nájmy budov, ktoré sú poloprázdne a mnoho ďalších. To sú presne tie finančné prostriedky, ktoré keby každý rok boli vynaložené efektívne, napríklad na EuroVelo 13, mohli sme mať jednu z najkrajších častí tejto trasy. Veď úsek medzi Cyklomostom Slobody a Cyklomostom Vysomarch patrí scenériami k jedným z najkrajších v širokom okolí.

Nám však zatiaľ ostáva len byť trpezliví a hlavne mať dobrý zrak, aby sme neprišli na našom úseku k úrazu. Smutné...

Cyklotrasa z Devínskej do Vysokej pri Morave pripomína skôr prekážkovú dráhu

Zdroj: Cakov & Partners

Štúdia z roku 2017 realizovaná ateliérom Cakov & Partners napĺňa dlhoročné želania obyvateľov našej Devínskej

VEĽKOSTOU SME AKO MENŠIE MESTO A STÁLE NEMÁME CENTRÁLNY PRIESTOR

Aj oveľa menšie mestá a obce majú svoje centrálne námestia a zóny, ktoré sú dôstojným priestorom na aktivity rôzneho druhu, ale najmä prinášajú do lokality prvok spájania. Bohužiaľ, Devínskej Novej Vsi stále takýto priestor chýba a pritom tomu tak nemuselo už roky byť. Stačilo, ako pri mnohých ďalších projektoch, aby súčasný starosta konal.

Námestie tu už mohlo roky stáť, nebyť pasivity úradu

Držme sa faktov, aby nevznikol dojem, že sa „iba kritizuje“. V roku 2017 mestská časť ešte za bývalého vedenia vybrala projekt nového námestia a pripravovala realizáciu diela. Pôvodný zámer bol taký, že mestská časť dá do projektu pozemok a developer v rámci revitalizácie vybuduje okrem svojej bytovky aj rozsiahlu zónu námestia, vrátane niekoľkých tržníc, podzemných parkovísk, či oddychových zón.

Projekt inšpirovaný severskou architektúrou však v tej dobe zabrzdilzákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve, nakoľko námestie zasahovalo do ochrannej zóny blízkeho cintorína.
Zákon sa však novelou č. 398/2019 Z. z. zmenil v prospech obcí a po novom

- ochranné pásmo už nevzniká automaticky zo zákona,
- vznikne iba vtedy, ak ho obec zavedie svojím VZN,
- obec môže určiť jeho šírku od 0 do 50 m.

Nečinnosť starostu hraničiaca so záškodníctvom?

Čo to v praxi znamená pre náš projekt? Znamená to toľko, že súčasný starosta mohol nadviazať na rozpracované podklady, ktoré „zdedil“ a počas svojho 8-ročného pôsobenia vo funkcii mohol konať. Ale nekonal ako pri desiatkach rozvojových projektoch v mestskej časti, o ktorých sme písali a písať ešte budeme.

K dispozícii má roky naozaj kvalitnú architektonickú štúdiu, ktorej výsledky si môže každý pozrieť na priložených obrázkoch. Stačilo by ju aktualizovať, možno zapracovať pár vecí, ktoré po rokoch mestská časť potrebuje nanovo zakomponovať. Vedenie mestskej časti sa však rozhodlo tesne pred voľbami konečne konať, avšak pomerne šokujúco. Vyčlenilo v rozpočte 300 tisíc eur na novú architektonickú súťaž.

Je to len ďalší počin totálneho babráctva a egoizmu, ktoré bohužiaľ vyslovene škodí našej mestskej časti.

Zdroj: Cakov & Partners

Zdroj: Cakov & Partners

PREČO NÁM DAŽĎOVÁ VODA ZAPLAVUJE ULICE NAMIESTO TRÁVNIKOV?!

Máloktorá mestská časť Bratislavy je tak intenzívne a od nepamäti prepojená s vodou. A to tak pozitívne, ako aj negatívne. Je preto iba na nás, ako sa k nej postavíme a či z tohto vzťahu budeme viac získavať alebo aj naďalej ostaneme v súčasnom ľahostajne deštrukčnom postoji.

K takémuto zamysleniu nás vedie hneď niekoľko poznatkov, ktoré všetci v ostatných rokoch vnímame.
Začnime možno zoširšia. Človek nemusí vyštudovať napríklad krajinnú ekológiu, dnes je dostupnosť relevantných zdrojov a faktov takpovediac na dosah. Treba však vedieť tieto poznatky správne manažérsky adaptovať na komunálne pomery, pretože idealistické vízie a iba „lacné“ sadenie stromčekov nestačí. Nechceme unavovať obohranými témami o klimatickej zmene, ale vyspelosť a kultúra krajiny a ľudí v nej žijúcich sa posudzuje aj podľa toho, ako ide príkladom v zodpovednom prístupe k prostrediu, v ktorom jej obyvatelia žijú a vychovávajú budúce generácie. A viete, čo je na tom najlepšie? Že ono to môže byť dokonca aj ekonomicky výhodné.

Trochu však odbočíme. Boli sme nedávno s jedným starostom na Liptove, kde okrem kotlov na obnoviteľné zdroje nainštalovali na viacero obecných budov fotovoltaické panely. Ide o podhorskú obec, kde je slnka pomenej a taktiež všetku vyrobenú elektrinu nemajú kde využiť, čiže ekonomicky budú možno ledva na nule. Avšak veľmi nás zaujal jeho zdravý postoj a nadhľad. „Viem, že nám to nevytrhne tŕň z päty, ale denne sa trápime so zadymeným ovzduším, pretože ľudia spaľujú tak veľa dreva, že sa tu nedá dýchať. A preto chcem ísť príkladom a ukázať im, že ak sa postupne jeden po druhom začneme správať zodpovedne, bude sa nám tu o pár rokov žiť ľahšie.“ Tieto jeho slová nás len utvrdili v tom, že všetko sa dá a že riešenia, ktoré chceme Devínskej priniesť, majú zmysel.

Poďme však späť k vode.

Nestíhajúca kapacita kanalizácie, zaplavené časti ulíc, plytvanie pitnou vodou na aktivity, kde postačuje úžitková voda, rastúce poplatky za vodné a stočné a pod.
To sú len niektoré oblasti, ktorým naša mestská časť čelí a do budúcnosti bude oveľa intenzívnejšie čeliť. Poďme však od teórie k riešeniam. Vieme ich pomenovať, vieme ako ich zakomponovať do života mestskej časti, aj to, kde na to vziať peniaze.

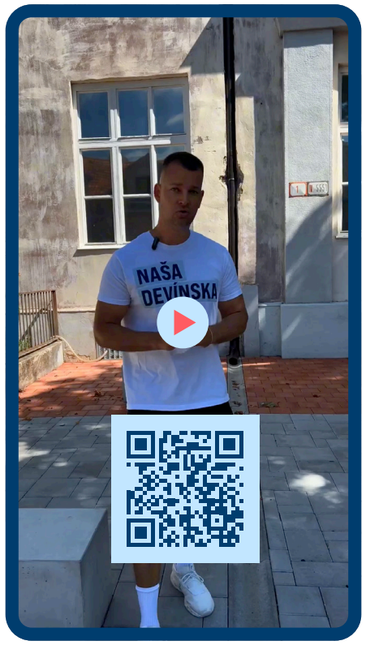

Vodozádržné opatrenia – kde nastala chyba?

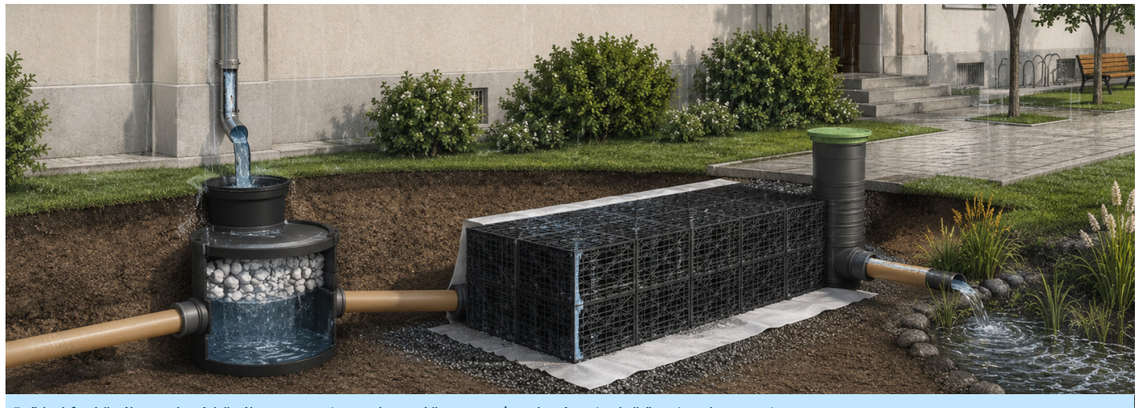
Príklad funkčného vodozádržného opatrenia – takto môže vyzerať zachytávanie dažďovej vody v praxi.

1. PREPRACOVANÝ MANAŽMENT DAŽĎOVEJ VODY

Prvým benefitom spravovania dažďovej vody je bezpochyby dopad na ekológiu a lepšie zvládanie prívalových vôd, ktoré sa budú objavovať čoraz častejšie. Stačí sa prejsť po našej mestskej časti a každému je jasné, že dažďovú vodu nezadržiavame, ale snažíme sa jej čo najrýchlejšie zbaviť. Väčšina zvodov ústí priamo na ulicu a buď sa rozlieva do okolia, alebo končí v kanalizácii. Ak prídu prívalové dažde, kanalizácia pochopiteľne nestíha a sekundárne to spôsobuje problémy na nižšie položených miestach mestskej časti.

Riešenie? Veľmi jednoduché. Začnime každý od seba. Napríklad mestská časť by mala svoje budovy a priľahlé pozemky jednoducho vybaviť vodozádržnými opatreniami (retenčné nádrže, vsakovacie pásy, dažďové záhrady). Ide o desiatky budov a tým pádom stovky kubíkov vody, ktoré v krátkom čase nezahltia kanalizačnú infraštruktúru. Každý urbánny celok by sa mal správať ako špongia, ktorý zadrží vodu tam, kde spadne a potom ju využíva na prospešné účely, ako napríklad postupné zavlažovanie verejnej zelene. Všimli ste si po pár dňoch sucha, ako vyzerajú verejné trávniky? Nemusí to tak byť ...

2. ABY NÁM PENIAZE NEODTEKALI KANÁLOM

Druhým benefitom je, samozrejme, ekonomika. Menej škôd, menej peňazí z rozpočtu na odstraňovanie následkov prívalových dažďov, ale hlavne je to priama úspora finančných prostriedkov za poplatky vodárenskej spoločnosti. Každý z nás pozná pojem vodné/stočné. To, že kedysi to boli zanedbateľné „drobné“, všetci vieme. Ceny však každým rokom rastú a opačný trend nikdy nenastane. Dobrý a zodpovedný hospodár, v tomto prípade starosta, musí myslieť pár rokov dopredu, nielen na to ako urobiť „o týždeň“ jarmok s občerstvením a kolotočmi.

Tak ako každý rodinný dom, aj mestská časť musí platiť tieto poplatky. A nie sú to malé sumy. Všetky opatrenia, ktoré spomíname vyššie, a ktoré mestská časť / Devínska mohla za ostatné roky dávno realizovať, by výrazne znížili poplatky za stočné, čím by zároveň našla financie na budovanie ďalších a ďalších opatrení.

3. PODPORA VODOZÁDRŽNÝCH OPATRENÍ PRE BYTOVKY

Nie, nejde o populistické gesto alebo sľub. Som presvedčený, že to má zmysel, a určite sa budem zasadzovať za spustenie programu podpory budovania vodozádržných opatrení pre bytovky v našej mestkej časti. Ak chceme myslieť na budúcnosť a čeliť nielen klimatickým výzvam, **musíme začať konať** všade, kde je to len trochu možné. Jednak je to oveľa menej finančne náročné ako sanovať škody pri každoročných kalamitách a jednak, samotné opatrenia časť svojich nákladov na vybudovanie vykompenzujú práve tým, že sa znížia poplatky za stočné.

Dáva Vám to, priatelia, zmysel? Začnime od seba. Ja môžem za seba sľúbiť, že ak budem mať tú možnosť, bude to jedno z prvých opatrení, na ktoré by sa v rozpočte metskej časti našli peniaze a všetky budovy mestskej časti by boli vybavené spomínanými inováciami, ktoré nás posunú do **21. storočia**.

PODNETY OD OBYVATEĽOV:

„Bývam na jednej z nižšie položených ulíc a pri každom väčšom daždi je to to isté – voda zo striech okolitých domov aj z verejných budov steká priamo na cestu a odtiaľ všetka naraz do kanalizácie. U nás dolu sa to potom jednoducho nakopí, lebo kanalizácia to nestíha odviesť. Pritom stačí prejsť sa po sídlisku v suchu a vidieť, aké vyprahnuté sú trávniky – tá istá voda, čo nám tečie po chodníku, by pokojne mohla zavlažovať zeleň namiesto toho, aby končila v kanáli,“opisuje obyvateľ z nižšie položenej časti mestskej časti.

„Najviac ma mrzí, že tráva medzi blokmi je v lete spálená, hoci pri každom daždi tečie z okapov vody na rozdávanie. Stačilo by to zachytiť a použiť na zálievku zelene, namiesto, toho aby to celé skončilo v kanáli,“ hovorí obyvateľ, ktorý sa stará o okolitú zeleň.

„Bývam na sídlisku už dvadsať rokov a stočné nám v poslednom vyúčtovaní opäť vzrástlo. Nikto mi ale nevie povedať, prečo by sme za to nemohli mať aspoň nejakú kompenzáciu, keď väčšina vody, čo nám steká zo strechy, ide zbytočne rovno do kanála,“ hovorí obyvateľka jednej z bytoviek.

„Bývam na Na Hriadkach a každý rok, keď stúpa Dunaj, dostávame odporúčanie pripraviť sa na evakuáciu. Chápem, že veľkú vodu z rieky nezastavíme, ale keby aspoň dažďová voda z okolitých striech a ciest nekončila celá v našej kanalizácii, možno by sme mali o starosť menej, keď príde obyčajný prívalový dážď,“ hovorí obyvateľka jednej z ohrozených ulíc.

KRÍŽOVKA MALA ÚSPECH, AKÝ SME NEČAKALI!

Milí čitatelia, keď sme vyhlásili súťaž o zážitkový let, dúfali sme, že osloví aspoň zopár z vás. Prišla nám však záplava správnych tajničiek. Ďakujeme vám za všetok ten čas a sivé bunky mozgové, ktoré ste súťaži venovali.

Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali výhercu – gratulujeme pánovi Martinovi V. z Devínskej Novej Vsi! Veríme, že vyhliadkový let si naplno užil.

A do ďalšieho čísla máme pre vás novú výhru: súťaž o ďalší Zážitkový let.
Tak ostrúhajte si ceruzky, tajnička už čaká!

RASTLINNÁ DUSÍKATÁ LÁTKA	ARZÉN (ZN.)	LONG PLAY (SKR.)	ŠIKMO	VYLUČOVACIA SPOJKA	TALIANSKA KAPLNKA	OHÚR	VYMRETÝ INDIÁN	HUSĽOVÁ STRUNA	PÁD	JEDLO	ODRAZ SVETLA	NOHAVICE V TVARE GULÍ	LIMITED (SKR.)	EURÓPIUM (ZN.)	STROPKOV (EČV)
TAJNIČKA 1									VZDIALENOSŤ						
									MOL INDIE						
POMÔCKY: ITEA, VT	MONTOVANÝ DOM	ĽADOVCOVÝ NÁNOS						VLOŽENIE						MALÉ OKNO	NIKARAGUJSKÉ JAZERO
		ČASTO DÚCHAL						VOĽNOSŤ							
UBER							PSYCHICKÁ ZÁŤAŽ						OMÁN (KÓD)		
							POVZDYCH						ZN. ŠPORTOVÝCH POTRIEB		
KRAJSKÝ ÚRAD (SKR.)			ODEVNÁ TVORBA (SKR.)			SLEČNA (SKR.)			MILISEKUNDA (ZN.)			SLOVO ÚCTY V ÁZII			
			ROBÍ TIEŇ			STILB (ZN.)			REŠTART			A INÉ (SKR.)			
OSEM (NEMEC.)				ZN. CIGARIET						MENO HABŠUDOVEJ					
				TVRDÁ DROGA						JUŽNÉ OVOCIE					
NEODBORNÍK					PRIATEĽ BOBKA						GRÉCKE SÍDLO				
					CITOSL. PLAŠENIA VTÁKOV						PLŽOVITÁ RYBIČKA				
	STROJ (PEJOR.)					PRENÁŠAČ						INŽINIER (SKR.)			
	ZBIERKA (SKR.)					ULICA (SKR.)						SODÍK (ZN.)			
TAJNIČKA 2							TAJNIČKA 3								
BLIKOTAL							MÚRIK NAD RÍMSOU						OBCHODNÁ AKADÉMIA (SKR.)		

AJ V LETNÝCH MESIACOCH SA SPOLOČNE STARÁME O NAŠU DEVÍNSKU

Objednávateľ: PhDr. Ľuboš Krajčír, Bratislava – mestská časť Devínska Nová Ves, Dodávateľ: IMAGEWELL Slovakia, s. r. o., Zochova 16, 811 03 Bratislava, IČO: 44404816